

ling klarere, men som ganske vist ikke vil gjøre vore Modstandere — jeg tillader mig at sige „vore“, det falder mig naturligt — villigere til at gaae ind paa den Forbring, at Rigsdagen skulde have det heelt og holdent. Jeg vil t. Ex. nævne endnu et Medlem, hvis Stilling til denne Sag heller ikke er mig ganske klar. Det ærede Medlem for Narhuus Amts 1ste Valgkreds (Winther) henvendte sig forleden Dag til sine nye Venner her i Salen for at sige dem, hvorledes vi Gamle — jeg er dog forresten ogsaa nu som Rigsdagsmand — opfattede Sagen, men det forekommer mig, at det ærede Medlem ikke gav nogen ganske alsidig eller omfattende Forklaring af sin Stilling i denne Sag, thi det maa vel erindres, at det ærede Medlem engang har anseet det for sin Pligt imod Fædrelandet at tilraade en lovgivende Forsamling paa 102 Medlemmer at vedtage det Forslag, som her foreligger (Winther: Det er ikke sandt! Stemmer: Jo, jo! Hør, hør!).

Formanden: Seg maa anmode de ærede Medlemmer om ikke at afbryde Taleren.

Berg: Det vilde være mig meget kjær, om det kunde blive modbevist, hvis jeg misforstaaer denne Sag, thi jeg ønsker ikke at gjøre en Beskyldning mod Nogen, som ikke er rigtig, men jeg har seet i Anhanget til Rigsraads-tidenden for Efteraaret 1865 i Slutningen, og der staaer det udtrykkeligt og ubetinget. Jeg skal tillade mig at omtale et Par Ytringer af det ærede Medlem, hvormed han udtalte sin Stilling til denne Sag. Han sagde, at, hvis ikke Forslaget blev vedtaget og kom frem, vilde vi beholde de to Forsatninger i en ubestemtlig Fremtid, eller ogsaa maatte vi vente at faae noget Slettere vedtaget; han erklærede, at han vilde ønske, at Vedtagelsen af dette Forslag maatte være et Middel til at føre vor Forsatningsstrid til en hurtigere Afgjørelse, han var ikke sikker paa, at dette vilde skee, men det vilde glæde ham, om det skete, fordi en Forsættelse af Striden om Grundloven, siger han, er en Udelaggelse for vort constitutionelle Liv, og den truer maaskee Fædrelandets Bestaaen. Det er ogsaa dette, som mine ærede specielle

Randsmænd maae tage med i Betragtning, naar de overveie Spørgsmaalet om, hvad et Nei egentlig vil sige; vi maae stille os for Die, hvorledes vi heelt igjennem have stillet os til dette Forslag, hvor klar vor Stilling til denne Sag i det Hele taget er; thi det gjælder jo overordentlig meget om, hvem man har at kæmpe sammen med, naar man skal optage, om jeg saa maa sige, en Kamp paa Liv og Død i længere Tid for at fuldføre, hvad man ønsker. Naar det ærede Medlem engang har udtalt sig saaledes, engang har tilraadet dette Forslag paa en saadan Maade, saa siger jeg for mit Vedkommende, at jeg er aldeles ikke sikker paa, at Stillingen ikke under en fortsat Strid kunde blive en saadan, at det ærede Medlem kunde ansee det som sin Pligt mod Fædrelandet at tilraade noget endogsaa meget Slettere end det, der nu foreligger, og jeg siger det til det ærede Medlems Roes, thi jeg er overbevist om, at ogsaa han vilde sætte Hensynet til Fædrelandet over Alt. Jeg siger, at jeg ikke er ganske vis paa, at ikke noget Saadant kunde skee, allermindst om det kunde lykkes det ærede Medlem at faae mange af saadanne Forkæmpere for Folketsfriheden ind i Rigsdagen, som det ærede Medlem har ønsket valgte i Narhuus og forgjæves har søgt at faae stillede op i Randers. Sa, jeg nødes til at see Stillingen saaledes. Det er imidlertid ikke det Egentlige for mig, om der er nogen Forskjel i Henseende til Opfattelsen af Realiteten af Spørgsmaalet mellem de ærede Medlemmer, som sige Nei; thi jeg troer, at i det Væsentlige vilde de, som holde paa Sunigrundloven uforandret, særdeles godt kunne samle sig om et Forslag, som var meget bedre end det, der her foreligger, men der er en anden Sag, som gjør, at jeg ikke kan være ganske enig med mange af de ærede Medlemmer, som sige Nei, og det er, at de vilde tage med i en muligviis fortsat Kamp om denne Sag et Vaaben, som jeg siger ikke kan bruges, og det er det om Rigsraadets Møvlighed. Var det ikke med, og dette Spørgsmaal stillet saaledes op, som det nu er, saa vilde jeg med større Frimodighed have kunnet slutte mig til de ærede Medlemmer, der sige Nei. Jeg vilde have kunnet det, dersom de Alle havde villet stille sig paa det Standpunkt: Rigsraad og Rigsdag,